

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR VII

SARAJEVO, 31. 07. 2019.

BROJ / NUMBER: 10.3.1

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, I tromjesečje 2019. QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, I quarter 2019

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prvu procjenu bruto domaćeg proizvoda (BDP) za prvo tromjesečje 2019. godine.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Realni rast BDP-a u prvom tromjesečju 2019. godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine iznosi 2,6%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 grupisanih na nivou A10, značajniji realni rast bruto dodane vrijednosti u prvom tromjesečju 2019. godine zabilježen je u djelatnostima: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala; Prijevoz i skladištenje; Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (G,H,I) 6,1%; Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 6,0%; Informacije i komunikacije (J) 4,5% i Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti; Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (M,N) 3,8%.

In this First release Institute for Statistics of FBiH presents first estimate of Gross domestic product (GDP) for the first quarter of 2019.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The real GDP growth in the first quarter of 2019, compared to the same quarter of the previous year is 2.6%.

Observed by sections of Clasification of Activity BiH 2010 aggregated at the level A10, in the first quarter of 2019 compared to the same quarter of the previous year, significant real growth of the gross value added was recorded in: Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities (G,H,I) 6.1%; Financial and insurance activities (K) 6.0%; Information and communication (J) 4.5% and Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities (M,N) 3.8%.

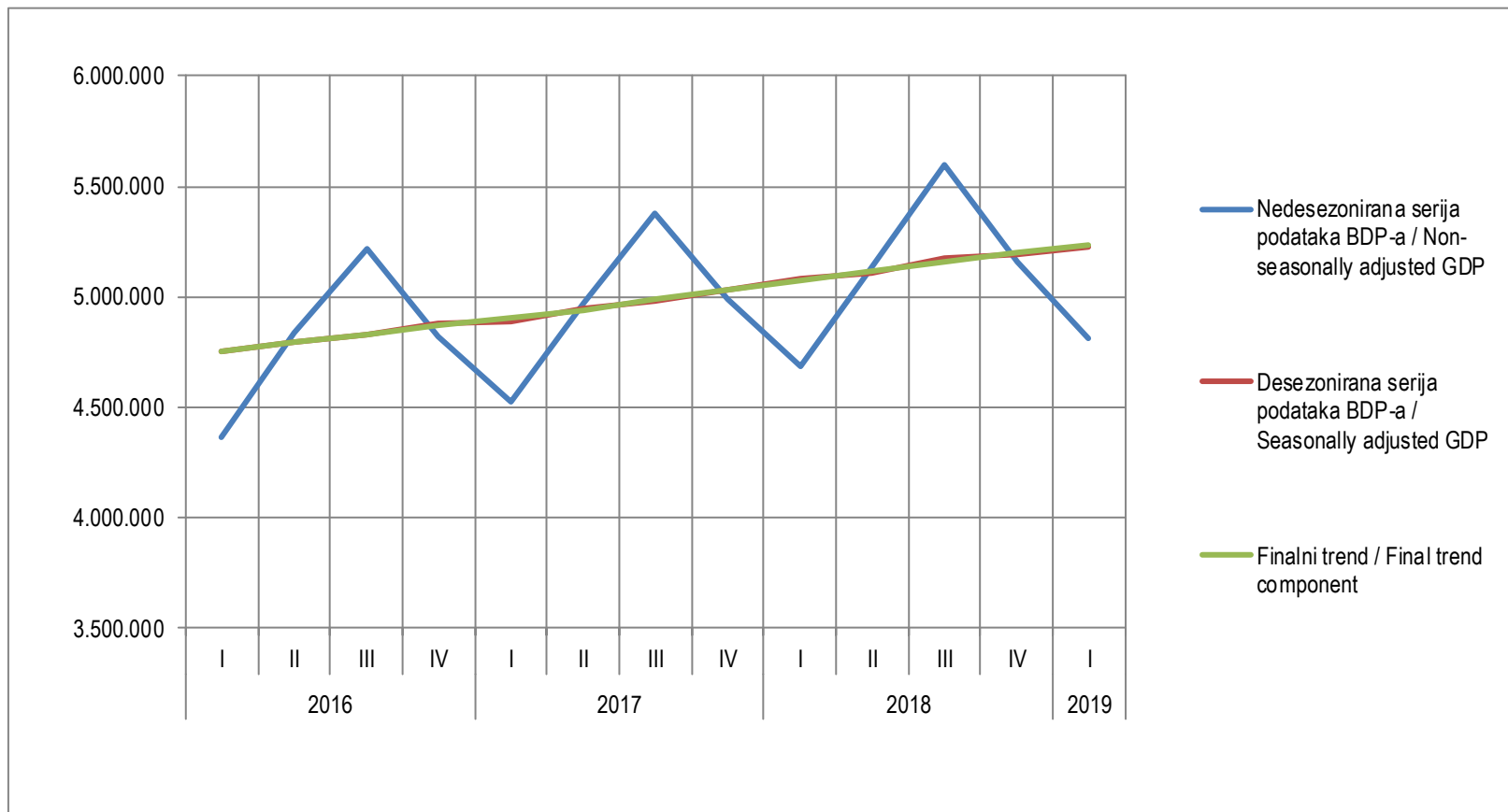
1. TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STOPE REALNOG RASTA QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2016				2017				2018 ¹⁾				2019 ²⁾	%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
Nedesezonirani podaci, promjene u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine	2,0	3,2	2,9	3,6	3,6	2,9	3,1	3,4	3,6	3,2	4,1	3,4	2,6	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Desezonirani podaci, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	1,0	0,9	0,6	1,0	0,3	1,1	0,6	1,1	1,0	0,6	1,2	0,4	0,7	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter
Finalni trend, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	Final trend component, changes compared to the previous quarter

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

GRAFIKON 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STALNE CIJENE, hilj. KM
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, CONSTANT PRICES, 000 KM

2. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2017	846.280	4.196.355	2.889.706	709.158	4.325.809	865.580	881.478	1.144.634	805.346	3.331.769	557.885	584.492	17.079.802	3.459.894	20.539.696
2018 ¹⁾	956.407	4.575.447	3.101.993	761.606	4.592.715	895.172	920.135	1.211.225	863.491	3.511.676	585.198	592.221	18.280.851	3.664.764	21.945.615
2017. I	95.835	949.665	620.510	166.009	932.788	204.811	216.343	272.191	193.945	832.512	141.928	143.488	3.862.539	755.417	4.617.956
II	207.686	1.026.536	736.466	174.153	1.096.122	219.676	225.206	283.679	199.554	836.526	141.713	146.341	4.264.510	857.046	5.121.556
III	435.113	1.090.296	763.929	182.015	1.187.626	221.065	218.180	290.514	202.538	816.532	138.345	146.676	4.635.547	980.835	5.616.382
IV	107.646	1.129.858	768.801	186.981	1.109.273	220.028	221.749	298.250	209.310	846.199	135.898	147.986	4.317.206	866.596	5.183.802
2018. ¹⁾ I	94.274	1.091.809	707.597	172.991	969.080	209.637	219.634	301.426	209.174	861.669	141.881	145.592	4.125.984	837.013	4.962.998
II	238.492	1.101.339	778.960	188.157	1.170.258	223.787	237.508	303.202	215.163	867.020	144.400	147.607	4.541.718	898.387	5.440.105
III	516.727	1.169.114	811.979	196.568	1.249.719	229.204	234.607	303.212	217.695	869.336	147.320	148.728	4.984.774	979.044	5.963.818
IV	106.914	1.213.185	803.457	203.890	1.203.659	232.544	228.386	303.384	221.458	913.651	151.597	150.294	4.628.374	950.320	5.578.695
2019. ²⁾ I	101.971	1.120.809	736.777	187.357	1.039.563	218.482	225.128	302.877	219.346	927.192	154.431	144.811	4.352.346	858.679	5.211.025

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

3. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, U CIJENAMA PRETHODNE GODINE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPI (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2017	831.224	4.126.437	2.805.646	693.251	4.244.742	861.647	889.092	1.035.331	796.439	3.309.223	549.074	599.114	16.737.346	3.435.453	20.172.799
2018 ¹⁾	958.218	4.370.447	2.993.241	722.990	4.513.725	899.625	940.718	1.144.444	851.870	3.347.150	569.443	627.934	17.690.696	3.583.644	21.274.340
2017. I	109.520	938.497	608.948	163.587	912.924	198.631	214.931	258.734	191.211	831.917	138.233	144.818	3.813.367	782.719	4.596.086
II	209.627	1.018.435	717.492	171.293	1.072.000	218.497	221.942	258.820	196.680	833.075	137.313	147.292	4.190.389	860.105	5.050.494
III	394.414	1.081.166	743.247	177.498	1.172.075	223.506	223.522	258.876	201.715	812.696	136.926	152.414	4.529.981	929.809	5.459.790
IV	117.663	1.088.339	735.959	180.874	1.087.743	221.013	228.697	258.902	206.833	831.535	136.601	154.589	4.203.610	862.819	5.066.429
2018. ¹⁾ I	104.406	1.046.193	688.834	169.858	959.914	210.536	224.005	285.908	207.431	836.946	139.085	152.447	4.031.835	816.738	4.848.573
II	234.794	1.063.425	751.199	179.696	1.148.203	224.349	238.881	285.993	211.817	837.666	142.230	154.675	4.412.380	893.826	5.306.206
III	496.522	1.121.170	780.109	185.521	1.230.285	230.809	239.686	286.153	215.366	822.756	143.898	159.436	4.812.729	974.925	5.787.655
IV	122.496	1.139.660	773.099	187.914	1.175.322	233.932	238.146	286.391	217.256	849.782	144.229	161.376	4.433.752	898.155	5.331.907
2019. ²⁾ I	106.941	1.095.962	730.098	180.006	1.035.964	218.838	232.161	302.617	218.230	892.916	146.962	154.062	4.276.536	857.318	5.133.854

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

4. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2017	834.048	4.034.836	2.723.778	677.378	4.215.037	859.557	897.350	1.002.047	775.186	3.305.344	474.592	614.540	16.464.393	3.398.059	19.862.453
2018 ¹⁾	944.369	4.202.228	2.821.368	690.590	4.398.141	893.365	957.657	1.001.880	819.967	3.320.603	484.424	660.216	17.053.276	3.519.598	20.572.874
2017. I	109.892	917.664	591.179	159.841	906.535	198.150	216.928	250.416	186.109	830.941	119.482	148.547	3.751.178	774.200	4.525.378
II	210.339	995.827	696.556	167.371	1.064.498	217.966	224.004	250.499	191.431	832.098	118.687	151.085	4.122.052	850.744	4.972.795
III	395.754	1.057.166	721.559	173.434	1.163.872	222.964	225.598	250.553	196.333	811.744	118.352	156.339	4.456.106	919.688	5.375.794
IV	118.063	1.064.179	714.484	176.732	1.080.131	220.476	230.821	250.578	201.313	830.560	118.071	158.570	4.135.058	853.428	4.988.485
2018. ¹⁾ I	102.897	1.005.925	649.281	162.246	935.333	209.071	228.039	250.292	199.663	830.308	118.319	160.285	3.886.563	802.141	4.688.704
II	231.401	1.022.493	708.065	171.643	1.118.801	222.788	243.182	250.366	203.885	831.023	120.995	162.627	4.253.396	877.851	5.131.247
III	489.345	1.078.016	735.315	177.207	1.198.781	229.202	244.002	250.507	207.301	816.230	122.414	167.633	4.639.320	957.502	5.596.822
IV	120.726	1.095.794	728.707	179.493	1.145.225	232.304	242.434	250.715	209.119	843.042	122.696	169.672	4.273.998	882.103	5.156.101
2019. ²⁾ I	105.595	1.006.564	664.049	163.221	992.075	218.397	241.629	250.313	207.231	844.332	121.655	171.750	3.989.363	823.358	4.812.721

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

5. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA ISTO TROMJESEČJE PRETHODNE GODINE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR)

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)	%
2017	-10,6	6,4	8,5	0,5	6,0	1,7	7,5	0,1	0,2	1,7	5,7	5,9	3,2	3,2	3,2	
2018 ¹⁾	13,2	4,1	3,6	2,0	4,3	3,9	6,7	0,0	5,8	0,5	2,1	7,4	3,6	3,6	3,6	
2017. I	7,4	4,1	6,3	-0,9	6,2	-0,3	9,3	0,3	-2,5	2,3	5,9	4,4	3,6	3,6	3,6	
II	-10,3	4,1	5,0	-0,1	6,6	2,8	6,4	0,2	-0,7	2,1	5,0	5,5	2,9	2,9	2,9	
III	-17,5	12,0	13,2	1,3	6,7	2,1	10,4	0,1	1,2	0,8	5,1	7,0	3,1	3,1	3,1	
IV	0,9	5,3	9,3	1,5	4,7	1,9	4,4	0,0	2,8	1,4	7,0	6,5	3,4	3,4	3,4	
2018. ¹⁾ I	-6,4	9,6	9,8	1,5	3,2	5,5	5,1	0,0	7,3	-0,1	-1,0	7,9	3,6	3,6	3,6	
II	10,0	2,7	1,7	2,6	5,1	2,2	8,6	-0,1	6,5	-0,1	1,9	7,6	3,2	3,2	3,2	
III	23,6	2,0	1,9	2,2	3,0	2,8	8,2	0,0	5,6	0,6	3,4	7,2	4,1	4,1	4,1	
IV	2,3	3,0	2,0	1,6	6,0	5,4	5,0	0,1	3,9	1,5	3,9	7,0	3,4	3,4	3,4	
2019. ²⁾ I	2,6	0,1	2,3	0,6	6,1	4,5	6,0	0,0	3,8	1,7	2,8	7,2	2,6	2,6	2,6	

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

6. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, SEZONSKI PODEŠENE LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2015, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA PRETHODNO TROMJESEČJE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, SEASONALLY ADJUSTED DATA, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2015, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE PREVIOUS QUARTER)

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)	%
2017. I	-1,5	-0,6	1,5	-1,1	1,9	-0,8	2,6	-0,1	-5,0	0,9	8,3	0,3	0,3	
II	-6,9	3,3	4,0	1,0	1,0	1,7	-0,6	0,0	2,9	0,4	-0,7	1,1	1,1	
III	-5,0	3,8	3,4	0,7	2,1	0,0	2,4	0,0	2,6	-0,5	-0,3	0,6	0,6	
IV	11,0	-0,9	0,1	0,5	-0,4	0,9	1,5	0,0	2,5	0,3	-0,2	1,1	1,1	
2018. ¹⁾ I	-0,6	2,7	1,8	0,3	0,8	1,6	1,6	-0,1	-0,8	-0,2	0,2	1,0	1,0	
II	4,9	-2,5	-2,9	0,8	2,3	0,2	2,2	0,0	2,1	0,3	2,3	0,6	0,6	
III	6,8	2,7	2,8	0,3	0,5	0,8	1,6	0,1	1,7	0,3	1,2	1,2	1,2	
IV	-11,9	0,5	0,2	0,0	2,2	2,5	0,9	0,1	0,9	0,8	0,2	0,4	0,4	
2019. ²⁾ I	8,4	-0,8	2,3	0,0	1,1	0,0	0,8	-0,2	-0,9	0,4	-0,8	0,7	0,7	

¹⁾ Prvi rezultati / First results

²⁾ Procjena / Estimate

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Tromjesečni BDP obračunat je po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine i cijenama referentne 2015. godine. Obračun je urađen na nivou oblasti i područja Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE - Rev. 2. Tromjesečni nacionalni računi zasnivaju se na istim principima i definicijama kao i godišnji računi, odnosno na preporukama međunarodnih metodologija "Sistem nacionalnih računa 2008" (SNA 2008), "Evropski/Europski sistem računa 2010" (ESA 2010), kao i na priručnicima za tromjesečne nacionalne račune EUROSTAT-a i Međunarodnog monetarnog fonda.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Glavni izvori podataka su pokazatelji iz redovnih mjesečnih i tromjesečnih istraživanja Federalnog zavoda za statistiku (poljoprivrede, šumarstva, industrije, građevinarstva, trgovine, ugostiteljstva, saobraćaja, podaci o bruto platama i zaposlenima, statistika cijena), tromjesečni finansijski/financijski podaci preduzeća/poduzeća i drugi izvori (Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo finansija/financija FBiH, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH).

Za obračun tromjesečnog BDP-a za koji nije raspoloživa godišnja procjena korištena je metoda ekstrapolacije bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Za obračun tromjesečnog BDP-a za godine za koje su raspoložive godišnje procjene primijenjena je metoda interpolacije.

Usklađivanje tromjesečnih i godišnjih podataka vrši se svake godine nakon objavljivanja godišnjih podataka primjenom proporcionalne Denton metode koja zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje da zbir/zbroj sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima.

U priloženim tabelama su dostupni podaci u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2015, kao i tromjesečne stope obima/obujma između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine.

Vrijednosti obima/obujma u cijenama prethodne godine dopuštaju poređenje podataka samo između dvije uzastopne godine (podaci u cijenama prethodne godine za bilo koju godinu sa godišnjim podacima u tekućim cijenama iz prethodne godine). Da bi se dobila dugoročna serija koja omogućava poređenje između bilo kojih odabranih perioda, procjene u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim periodom (2015. godina).

Serija podataka u stalnim cijenama prethodne godine je aditivna (BDP i bruto dodana vrijednost su jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija), dok je serija podataka u cijenama referentne 2015. godine neaditivna (BDP i bruto dodana vrijednost nisu jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija). Neaditivnost je rezultat primjene metode obračuna ulančanih indeksa na detaljnijoj raščlambi kategorija i potkategorija.

Prikazane su i stope rasta sezonski podešenih podataka između tekućeg i prethodnog tromjesečja.

NOTES ON METHODOLOGY

Quarterly GDP has been calculated by the production approach at current prices, prices of the previous year and prices of the reference year 2015. The calculation has been done at divisions and sections level of the Classification of Activity BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE - Rev. 2. The quarterly national accounts are based on the same principles and definitions as annual accounts, that is, on the recommendations of International methodologies, namely "System of National Accounts 2008" (SNA 2008), "European System of Accounts" (ESA 2010), as well as on manuals for quarterly national accounts of the EUROSTAT and International Monetary Fund.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The main data sources are indicators from regular monthly and quarterly surveys of the Institute for Statistics of FBiH (agriculture, forestry, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on gross wages and employees, price statistics), quarterly financial data of enterprises and other sources (Banking Agency of FBiH, Insurance Supervisory Agency of FBiH, Central Bank of BiH, Ministry of Finance of FBiH, Indirect Tax Administration of BiH).

For the calculation of quarterly GDP for which no annual estimate is available the method of extrapolation of output and intermediate consumption has been used. For the calculation of quarterly GDP for the years for which annual estimates are available the method of interpolation has been applied.

Adjustment of quarterly and annual data is carried out every year upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data.

The data are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year, chain-linked values at prices of 2015, as well as quarterly volume growth rates from quarter to the same quarter of previous year.

Volume values at prices of the previous year allow the comparison of the data only between two successive years (data at previous year prices for any given year with the annual current price data of the previous year). In order to obtain long-term series which allow the comparison between any chosen different periods, estimates of volume measures at prices of the previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period (2015).

The time series at constant prices of the previous year are additive (GDP and gross value added are equal to the sum of categories and subcategories) while the time series at prices of the reference year 2015 are not additive (GDP and gross value added are not equal to the sum of categories and subcategories). This non-additivity of GDP and GVA sums results from using the basic chain-linked indices on detailed structure of categories and subcategories.

The growth rates of seasonally adjusted data from quarter to previous quarter are also presented.

Sezonsko podešavanje je proces namijenjen za identifikaciju i otklanjanje sezonskih fluktuacija i kalendarskih uticaja/utjecaja na vremenske serije podataka. Korišten je program DEMETRA+, metoda TRAMO/SEATS.

Produžavanje serije stopa rasta sezonski podešenih podataka publikovanjem tromjesečnih podataka za svako sljedeće tromjesečje, može prouzrokovati korekcije već objavljenih sezonski podešenih stopa rasta zbog svojstva primijenjene metode desezoniranja.

Tromjesečni podaci tekuće godine su podložni promjenama do objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje. Poslije objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje, tromjesečni podaci su podložni promjeni samo u cilju usklađivanja sa godišnjim podacima.

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

SKRAĆENICE

PODRUČJA DJELATNOSTI PREMA KD BiH 2010

- A** Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- B** Vađenje ruda i kamena
- C** Prerađivačka industrija
- D** Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E** Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F** Građevinarstvo
- G** Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H** Prijevoz i skladištenje
- I** Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
- J** Informacije i komunikacije
- K** Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L** Poslovanje nekretninama
- M** Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti
- N** Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O** Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje
- P** Obrazovanje
- Q** Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi
- R** Umjetnost, zabava i rekreacija
- S** Ostale uslužne djelatnosti

Seasonal adjustment is a process intended to identify and remove seasonal fluctuations and calendar effects from time series data. The programme DEMETRA+, method TRAMO/SEATS has been used.

Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of growth rate series, by adding of quarterly data for each new quarter, could cause subsequent corrections of already published seasonally adjusted growth rates.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

0,0 data is less than 0,05 of the unit of measure used

ABBREVIATIONS

SECTIONS ACTIVITIES BY KD BiH 2010

- Agriculture, forestry and fishing*
- Mining and quarrying*
- Manufacturing*
- Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
- Construction*
- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
- Transportation and storage*
- Accommodation and food service activities*
- Information and communication*
- Financial and insurance activities*
- Real estate activities*
- Professional, scientific and technical activities*
- Administrative and support service activities*
- Public administration and defence; compulsory social security*
- Education*
- Human health and social work activities*
- Arts, entertainment and recreation*
- Other service activities*

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Danijela Bujak – Buzuk i Sanjin Čengić
Prepared by: Ms. Danijela Bujak – Buzuk and Mr. Sanjin Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet